

МАРИНА БАШИНСЬКА, с. Хейлівщина

Пам'яті Григорія Сковороди.

Летять роки, немов стокрилий птах,
І часу плин назад не повернути.
Та в круговерті днів, років, століть
Григорія Сковороду нам не забути.

Бо він - достойний син свого народу,
У ньому - мудрість, ясність, простота.
В свитині, з посохом ходив він зроду
І прагнень до збагачення не мав.

Його сопілка - вірна подруга у мандрах,
Його торбина - хліб святий та сіль.
Проте він впевнено дививсь у завтра
І зерна правди відкривав усім.

Філософ, що чорнухинська земля зродила,
Учитель, що півсвіту обійшов,-
Це він відмовив навіть Катерині,
Щоб царський оспівати трон.

Це він піснями, віршами, байками
Зумів сказати вірно про життя.
Слова його крилаті завжди з нами:
«Світ ловив мене, та не спіймав».

Вшануймо ж пам'ять не лише словами,
Його ім'я хай славиться завжди.
Свій край чорнухинський прославимо ділами,
Бо ми - нащадки славного Сковороди!

ЛІЛІЯ СОЛОДКА, с. Загребелля

Шана філософу

На чарівній Полтавщині
В козака, в селі Чорнухах
Народився славний хлопець –
Велетень людського духа.

Гарно він навчався в школі,
Дуже він любив науки,
Мріяв про життя щасливе,
Не терпів знущання й муки.

Він боровся за свободу,
За працю правдиву.
Обійшов майже півсвіту,
Надивився біди й лиха.

Але так життя складалось,
Все по світу мандрувалось,
Вірші, байки написав –
Батьківщині все подарував.

Міг зробити ще багато,
Але доля каже: “Хватить!”
В тихім, щедрому краю
Ліг спочити, як враю.

Григорію Савичу

Безнадійно втрачені думки
Розбрелися втомлені і кволі,
Як край поля одинокі колоски,
Що шукають з вітром кращу долю.

Безнадійно втрачені слова,
Розлетілися сумними журавлями.
Розлилися по світу, мов вода,
Збудували браму між світами.

До безмежжя істини гарячі,
Із книжок посипались в серця,
Хтось підніметься з колін, а хтось заплаче,
Бо слова ці дарував Сковорода.

Бо в кожне серце, що було відкрите,
Григорій Савич сіяв зерна слів,
І колосилась мудрість, ніби жито,
Бо він один на світі так умів...

І я горджусь своїм чарівним краєм,
Бо мій земляк - святий Сковорода,
Моя земля завжди мене чекає,
І лише тут трапляються дива.

Григорій Савич - наш Святий учитель,

В моєму серці вічно живе,
Від всього світу говорю я вам «Спасибі»,
Бо в душах мудрість квіткою цвіте.

Цимбал Дарина, с. Курінька
Мудрі байки Скворода

Якось байки я прочитала,
А потім довго уявляла
Героїв їх: ледачих, хитрих,
Наївних, працьовитих, мудрих.

Ось Пси домашні сперечаються,
Як нести службу розбираються:
Де треба гавкати, де ні
І буде що за це мені?

Он Щука вудку проковтнула,
А Рака стріла і зітхнула,
Що хоче геть з Кременчука,
Мовляв, погана тут ріка.

Чиж перед Щигликом співав,
Щасливу долю прославляв.
На волі дуже звеселився,
Везінням він своїм хвалився.

Ось Жаби в озері живуть –
Смачненько тут їдять і п'ють.
Одна лиш джерело шукає,
Бо знає - озеро всихає.

В Парижі навчена кобила,
Що гордо свій вантаж носила,
Природу цінувать не вміє –
Вона про славу тільки мріє.

А онде всяких Мавп юрба
Кричала Левові: «Ганьба!»
Та лиш прокинувсь звірів цар
- Відразу кинуло їх в жар.

Гончар і Баба, Ніж, Осел, Гній,
Діамант, Вітер, Орел,
Верблюди і Олень, Дрізд, Сова...
Аж закрутилась голова!

Сюжети, долі повороти
І мови рідної звороти.
У кожній з них повчання - «сила»,
І хоч не всі я зрозуміла,

Та ясно все ж, що автор їх –
Дуже розумний чоловік!
Звичайно, байка пречудова
В Езопа, Глібова, Крилова,

Та пам'ятатиму завжди
Мудрі байки Сковороди.

Башинська Марина, с. Хейлівщина

Пам'яті Григорія Сковороди

Летять роки, немов стокрилий птах,
І часу плин назад не повернути.
Та в круговерті днів, років, століть
Григорія Сковороду нам не забути.

Бо він - достойний син свого народу,
У ньому - мудрість, ясність, простота.
В свитині, з посохом ходив він зроду
І прагнень до збагачення не мав.

Його сопілка - вірна подруга у мандрах,
Його торбина - хліб святий та сіль.
Проте він впевнено дививсь у завтра
І зерна правди відкривав усім.

Філософ, що чорнухинська земля зродила,
Учитель, що півсвіту обійшов,-
Це він відмовив навіть Катерині,
Щоб царський оспівати трон.

Це він піснями, віршами, байками
Зумів сказати вірно про життя.

Слова його крилаті завжди з нами:
«Світ ловив мене, та не спіймав».

Вшануймо ж пам'ять не лише словами,
Його ім'я хай славиться завжди.
Свій край чорнухинський прославимо ділами,
Бо ми - нащадки славного Сковороди!

Пономаренко Євгеній, с. Гільці

Сковороді

Спливають дні, роки.
Пливуть століття, та не старіють
Сонце, небо, час.
Вже все було
На цім предивнім світі
До нас, при нас -
І буде після нас.

Дуб старий,
До кореня дуплавий,
Часом й блискавицями
Побитий...
У його дуплі
Ховавсь від слави
І писав. Для себе -
Не для світу.

Як лиш міг.
Він утікав від нього.
Мандрував дорогами стома.
Ну і що, як нили
Босі ноги
Й сніг на скроні сипала зима?

Серце ж билось.
Наче перепілка.
Не від болю –
Тільки від краси.
У торбині –
Біблія й сопілка,
Перед зором –
Люди і ліси.

Він ішов землею -,
Й бачив Бога,
Час летів невтримно, як вода...
Хто й коли повторить ту дорогу,
Що її обрав Сковорода?
Він ішов землею.,
Наче храмом,
з великоднім світлом у душі.

Місяць гострий ріг
Об ніч надламував
Й осипав тим сріблом спориші.
Скрипка й посох.
Біблія й сопілка,
Ось і все, що він
Надбав за вік.
Тільки не зітхайте
Тяжко-гірко –
Він таки щасливий Чоловік.

Ось його столиця –,
Пан-Іванівка,
Дуб, що був за
Сховок й кабінет.
...І летять в траву
Доспілі яблука.
І йому до серця
Їхній лет.

Вже все було... а як було?
Дзвенить віків коштовне скло...

Коваль Олександр, с. Вороньки

Край Григорія Сковороди

У тім краю, де Многа котить хвилю.
Де жайвір пісню у житах співа.
Де ночі пахнуть мальвами й любистком -
З'явивсь на світ - Сковорода.

Оця земля йому давала силу,
Ростила й пестила дитя...

Оця земля йому світи відкрила
І мудрість всю свою дала.

Ось тут, у нашім ріднім краї,
Григорію співали солов'ї.
І тут таки, його слова лунали
Й сопілки звуки чарівні.

Наш край плекав нову людину.
Таку, як тисячі зростив,
Та він прославив Україну,
Й пиху у душу не впустив.

І дотепер його науку пам'ятають.
Слова передають із вуст в уста,
У світі вже давно всі знають:
Чорнухинщина – це Сковорода.

Синило Інна, с. Мокіївка

Він нас урив...

В незаможній козацькій родині,
В невеликім полтавськiм селі
Бог життя дав малому хлопчині,
Що з'явився в грудневій імлі.

Душу вклали батьки в свого сина.
Гриць і розум і міць - усе мав.
Це був мудрий і чесний хлопчина,
Наче Бог його сам цілував.

Сівши в затишку, грав на сопілці,
Яку сам з очерету зробив,
І радів навіть сонцю і зірці,
А ті миті найбільше любив.

А у вільну від думки хвилину
Все потрібне у торбу збирав
І в похмуру чи сонячну днину
Йшов кудись, а куди, й сам не знав.

У шістнадцять покинув домівку,
Досвід вчительський швидко здобув.
Понесла в світ широкий мандрівка,
Бо з дитинства філософом був.

Радив він придивлятися до друзів,
Бо отруйніш нічого нема.
Ніж удаваний друг лізе в душі,
А сьогодні - це гірш, ніж чума.

Ті стежки, ті шляхи, ті дороги...
Ті думки, що й сьогодні живі,
Оббивають злочасні пороги:
«Як нам жити на рідній землі?»

Прагнув він ще тоді нас навчити.
Та чи думав хто з нас, та чи знав?..
Для людей, для народу вмів жити,
Світ ловив його, та не спіймав.

Гирман Анатолій, с. Курінька

Вічне слово філософа

(за мотивами афоризмів Г. Сковороди)

Невже? Невже він справді був?
Поет, філософ, мандрівник...
Чому? Чому наш грішний світ забув
Про той складний до серця путівник?

Шукаєм щастя у країнах і віках,
А воно скрізь та завжди з нами...

На тих, іще не сходжених шляхах.
Крокує слід у слід тими ж стежками.

Майбутнім ми маримо, сучасним - гордуєм.
Всі прагнем до того, чого в нас нема...
Що має в долоні сьогодні - нехтуєм...
Чи впала на людей уже яка чума?

Він всім казав: «Збери в собі свої думки.
Шукай в собі самому благ...»
Тепер же знають навіть малюки:
Тільки в єднанні зазоріє стяг!

Головенко Ярослав, с. Хейлівщина

Історія про праведника Грицька та лукавого пана

Я дякую тобі, о свята земле,
Ти нам дала філософа, поета й байкаря,
Щоб він творив добро на цьому світі
І сяяв в нім, як провідна зоря!

Я дякую тобі, о святий Боже,
Я дякую вам, ангели святі,
Що ви дали ліхтар українським людям.
Щоб видно було стежку у житті!

... Був на світі муж лукавий - ворог всього люду.
Все забере, все виманить, та ще й мало буде.
Й сказав йому якийсь пан що ймення не знати
Що є пророк в Україні - Григорієм звати.

І поїхав пан лукавий до мужа святого,
Відкрив двері, зайшов в хату та й став перед нього.
Я одне лиш хочу знати, - голосом лукавим пан говорить
тихо.

- Чи ж день завтрашній ти бачиш?
Кажі швидше, хлоп нещасний, а то буде лихо!
- Якщо хочеш, добрий пане, день завтрашній знати.
Йди до Бога на небеса, а я можу лиш сказати.

Хто є ангел із крильцями, а хто - чорт рогатий,
Мир і дружбу з ним водити чи в три шиї гнати,
Взяти це лише собі чи й іншим давати.
Розлютився пан лукавий й пішов геть із хати,

Сів у карету і поїхав у свої палати.
Підізвав лукавий пан лакея Сильвестра і сказав:
- На тобі, Сильвестре, зілля, і підсип Грицькові у його
напій.
Виконай мою волю і долі радій.

І виконав лакей Сильвестр наказ свого пана,
Та недовго радів долі — закували в кайдани.
А Грицько помер...
Поховали у саду небайдужі люди.

Та й пішли туди, куди путь їм буде.
І полетіла душа Грицькова на небо, до раю.
І сказав Бог праведнику:
- Сідай ізі мною,
Не зрадив ти волі, правди і віри святої!

Чобітько Анжела,, с. Кізлівка

Славетний

Ще в ті століття на Україні
Коли Поет був у гонінні,
Всі знали що прийде той час,
Коли і він вернеться до нас.

В своїх думках про Україну
Дарує нам свободу й волю,
Боротись закликає чесно і сміливо.
За кращу долю, щастя та Людину

Дитям ще юним будучи в злидоті
Долаючи незгоди і страхи
Боровся він всі дні й усі ночі
За право наше називатися «Людьми!»

А доля насміхалася із нього
Все кидала його туди й сюди
Не знаючи що буде зовсім скоро....
А скоро буде - слава навіки

Проїшли століття і віки
Здобув він славу
За колись написані рядки.
Його поезії це ніби перли ночі

Які меркають у нічній пітьмі
Які так ваблять душу парубочу
Дівочі мрії спалюють уमितь
Так хочеться низенько поклонитись
Схилитись низько-низько до землі
Великий геній наш Сковорода Григорій
Славетний буде ще на довгії віки.

Назаренко Аліна, с. Хейлівщина

До Готсарія Сковороди

У тихім плині річки Многи,
Серед людей привітних і простих
Я й досі відчуваю теплий подих
Славетного мого Сковороди.

Важкі часи переживаєм нині,
Та він незримо поряд, поміж нас.
Щоб правду відшукать на батьківщині,
Він вирушає в мандри по світах.

Скажи, земляче, як нам зараз жити?
Як подолати біди, що навкруг,
Ще скільки безневинних буде вбито?
Чому моя земля стражда від мук?

Твої слова - немов бальзам на душу,
Твоя порада - мудра і проста.
І запитать тебе про це я мушу.
Бо ти ж філософ, що живе в віках.

Прийди. Порадь. З далекої дороги
Присядь і поглядом до нас звернись.
Крізь призму часу, болі і тривоги
Своїм нащадкам щиро посміхнись.

Євтух Сітлана с. Богодарівка

Григорію Сковороді

Нелегкою доля у хлопця була,
Народила мати в селі край села
І співала пісню, ніжну, колискову.
Сповнену надії, сповнену любові

Віддали у школу хлопця до дядя.
Щоб була наука в нього хоч яка
Та юнак розумний батьків дивував.
Голос мав чудовий і гарно співав.

Полишив Чорнухи, рідну батьківщину,
Проводжала мати у дорогу сина.
Не було що класти в порожню торбину.
То поклала книжку і одну хлібину.

Всі курні дороги довелось пройти,
Доки досягнув своєї мети.
Перед ним науки двері відчинились
І жагою знань очі заіскрились.

Вчив старанно мови і латину знав.
Музику любив, гарний голос мав.
Запросили хлопця до хору цариці,
Та чи міг Григорій багачам скориться?

Залишив столицю на багато літ.
Захотів мандрівок і побачить світ.
Збагативсь знаннями, досвідом людей.
Не надбав багатства, не привіз грошей.

Мандрував по селах, з людьми зустрічався,
Та нічим ніколи він не величався.
Був простим і скромним земний чоловік
І таким лишився у житті повік.

І шанують всі цю мудру людину
У зимовий день і осінню днину,
І лягають квіти, і звучать слова,
Бо на світі правда його ще жива.

Яковенко Дарина, с-ще Чорнухи

Звертаючись до Сквороди

Моя країна стогне від біди...
Від дня я знову й знову
Звертаюся до Сквороди
Шукаючи підмогу.

Філософ викривав той світ,
Жорстокий і кривавий
З тих пір пройшло немало літ
І він таки був правий.

Бо ж недарма наша земля,
Полита кров'ю й потом.
То доля, доля в нас така,
Українським будь народом !

Козацькі гени в нас усіх
Ми наче вітер в чистім полі,
Українці – то такий народ-
Не кров у нас, а воля !

Про сад божественних пісень,
Писав ти в темнім світі-

Коли ж вже ж той щасливий день?
Коли ж вже нам радіти ?

Скажи, Григорію, мені,
Де правдоньки шукати ?
Чи буде українськи спів
В садах моїх лунати ?

Поля, степи, ліси широку,
Вишневенький садочок,
Для ворогів лукавеньких

Ой ласий ти, шматочок.
Поет, філософ, мандрівник,
Григорій мудру вдачу мав !
А світ ловив тебе, ловив,
Та так і не спіймав.